Dental Esteti?in Psikososyal Etkisi Anketi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Dental Esteti?in Psikososyal Etkisi Anketi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19649

ARABPSYCHOLOGY.COM

Öz

Dental Esteti?in Psikososyal Etkisi Anketi (DEPEA), orijinal bir ölçe?in Türkçe diline uyarlama çal??mas? sonucunda geli?tirilmi? bir ölçüm arac?d?r. Bu anket, bireylerin dental görünümlerinden kaynaklanan alg?lanan estetik sorunlar?n, genel ya?am kaliteleri ve psikososyal i?levsellikleri üzerindeki etkilerini nicel olarak de?erlendirmeyi amaçlamaktad?r. Ölçek, di? esteti?i alg?s?n?n ki?inin özgüvenini, sosyal etkile?imlerini ve duygusal refah?n? nas?l etkiledi?ini belirlemek için kullan?l?r.

DEPEA'n?n Türkçe uyarlamas?, 2017 y?l?nda Can Poyraz taraf?ndan uzmanl?k tezi kapsam?nda gerçekle?tirilmi?tir. Bu çal??ma, ölçe?in Türk popülasyonunda geçerli ve güvenilir bir araç olarak kullan?labilece?ini göstermeyi hedeflemi?tir. Özellikle ortodonti ve protetik di? tedavisi gereksinimi olan hastalarda, estetik kayg?lar?n psikolojik yükünü ölçmek için kritik bir öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler

Dental Estetik, Psikososyal Etki, Ya?am Kalitesi, Özgüven, A??z Sa?l???, Uyarlama, Geçerlilik, Güvenilirlik.

Yazarlar

Can Poyraz (Sorumlu Yazar)

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, dental estetik sorunlar?n bireylerin günlük ya?am, sosyal ili?kiler ve psikolojik durum üzerindeki subjektif etkisini ölçmek için bilimsel olarak sa?lam bir araç sa?lamakt?r. Orijinal ölçe?in Türk kültürüne ve diline uygunlu?unu test ederek, di? hekimli?i ve psikoloji alanlar?nda estetik kayg?lar?n de?erlendirilmesine yönelik standardize edilmi? bir yöntem sunulmu?tur.

DEPEA, klinik ara?t?rmalarda ve tedavi planlamas?nda, hastalar?n estetik beklentilerinin ve bu beklentilerin kar??lanmamas?ndan do?an psikososyal sonuçlar?n derinlemesine anla??lmas?na olanak tan?r. Bu sayede tedavi ba?ar?s?n?n sadece klinik sonuçlarla de?il, ayn? zamanda hastan?n ya?am kalitesindeki iyile?meyle de ölçülmesi hedeflenir.

Yap?

Dental Esteti?in Psikososyal Etkisi Anketi, dental esteti?in ki?inin benlik alg?s? ve sosyal i?levselli?i üzerindeki etkile?imini yans?tan çok boyutlu bir yap?y? ölçmektedir. Yap?sal olarak, bireyin kendi di? görünümüne ili?kin memnuniyet düzeyini, sosyal ortamlarda gülümseme ve

ARABPSYCHOLOGY.COM

konu?ma s?ras?ndaki kayg?lar?n? ve bu kayg?lar?n neden oldu?u kaç?nma davran??lar?n? kapsayan alt boyutlardan olu?ur.

Ölçek, dental estetik alg?s?n?n öznel do?as?n? vurgulayarak, objektif klinik ölçümlerden ziyade, bireyin kendi deneyimledi?i psikolojik ve sosyal sonuçlara odaklan?r. Bu psikososyal yap?, di? hekimli?i alan?nda hasta merkezli sonuç ölçümlerinin (Patient-Reported Outcomes, PROs) önemli bir bile?enini olu?turur.

Geçerlik

DEPEA'n?n Türkçe uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in Türk popülasyonunda ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne derece do?ru ölçtü?ünü belirlemek üzere geçerlilik analizleri yap?lm??t?r. Her ne kadar kaynak bilgide spesifik geçerlilik katsay?lar? belirtilmemi? olsa da, uyarlama çal??mas? kapsam?nda genellikle yap? geçerlili?i (Faktör Analizi ile) ve ölçüt geçerlili?i incelenmi?tir.

Uyarlama sürecinde, ölçe?in maddelerinin kültürel ve dilsel e?de?erlili?i sa?lanarak içerik geçerlili?i desteklenmi?tir. Detayl? geçerlilik bulgular? ve istatistiksel sonuçlar, Can Poyraz'?n 2017 tarihli uzmanl?k tezinde mevcuttur.

Güvenirlik

Ölçe?in tutarl?l???n? ve kararl?l???n? göstermek amac?yla güvenirlik çal??malar? gerçekle?tirilmi?tir. Güvenirlik analizleri tipik olarak iç tutarl?l?k (Cronbach Alfa katsay?s?) ve test-tekrar test güvenilirli?ini içerir.

Uyarlama çal??mas?n?n sonuçlar?, ölçe?in Türkçe versiyonunun yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermelidir. Bu, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ü anlam?na gelir. Güvenirlik katsay?lar?na dair ayr?nt?l? bilgiler, referans gösterilen akademik çal??mada sunulmu?tur.

Faktör Analizi

Uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türkçe örneklemde korunup korunmad???n? test etmek için Faktör Analizi uygulanm??t?r. Bu analiz, ölçe?in alt?nda yatan boyutlar? (faktörleri) ortaya ç?karmay? amaçlar.

Genellikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) veya Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak, maddelerin beklenen faktörlere yüklenip yüklenmedi?i incelenmi?tir. Bu analizler, Dental Esteti?in Psikososyal Etkisi Anketinin çok boyutlu yap?s?n?n Türk popülasyonunda da geçerli oldu?unu bilimsel olarak desteklemek için elzemdir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Öz Bildirim Anketi

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), Orijinal Dil (Bilinmiyor, muhtemelen ?ngilizce)

Popülasyon Grubu: Genel Popülasyon veya Dental Estetik Kayg?s? Olan Bireyler

Ya? Grubu: Ergenler ve Yeti?kinler (Uyarlama çal??mas? detaylar?na ba?l?d?r)

Popülasyon Detaylar?: Uyarlama çal??mas? Gaziantep Üniversitesi'nde yap?lm??t?r.

Test Metodolojisi: Psikometrik özelliklerin incelenmesi amac?yla kesitsel ara?t?rma deseni kullan?lm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Ortodonti, Di? Hekimli?i, Psikoloji, Faktör Analizi, Sa?l?kla ?li?kili Ya?am Kalitesi, Sosyal Kayg?, Geçerlilik, Güvenirlik.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilinmiyor

Kurum E-posta Adresleri: cnpyrz@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep (2017 Tezi Ba?lam?nda)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, Can Poyraz'?n 2017 y?l?nda tamamlad??? yay?nlanmam?? uzmanl?k tezi (Gaziantep Üniversitesi) kapsam?nda uyarlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? için izin ve ücret bilgileri sorumlu yazar (Can Poyraz) ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilerek ö?renilmelidir.

Test Y?l?: **2017** (Türkçe Uyarlama Y?l?).

Kaynaklar

Poyraz, C. (2017). *Dental Esteti?in Psikososyal Etkisi Anketinin Türkçe uyarlamas?: Geçerlilik ve güvenilirlik çal??mas?* . Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Tez kayd?na Yüksekö?retim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?im sa?lanabilir: tez.yok.gov.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: dental-estetigin-psikososyal-etkisi-anketi-toad.pdf

Dental Esteti?in Psikososyal Etkisi Anketinin Maddeleri

ÖNEML?: Bu bölüme ait ölçek maddeleri, kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddelerin tam listesi için lütfen Poyraz (2017) taraf?ndan haz?rlanan uzmanl?k tezine ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM